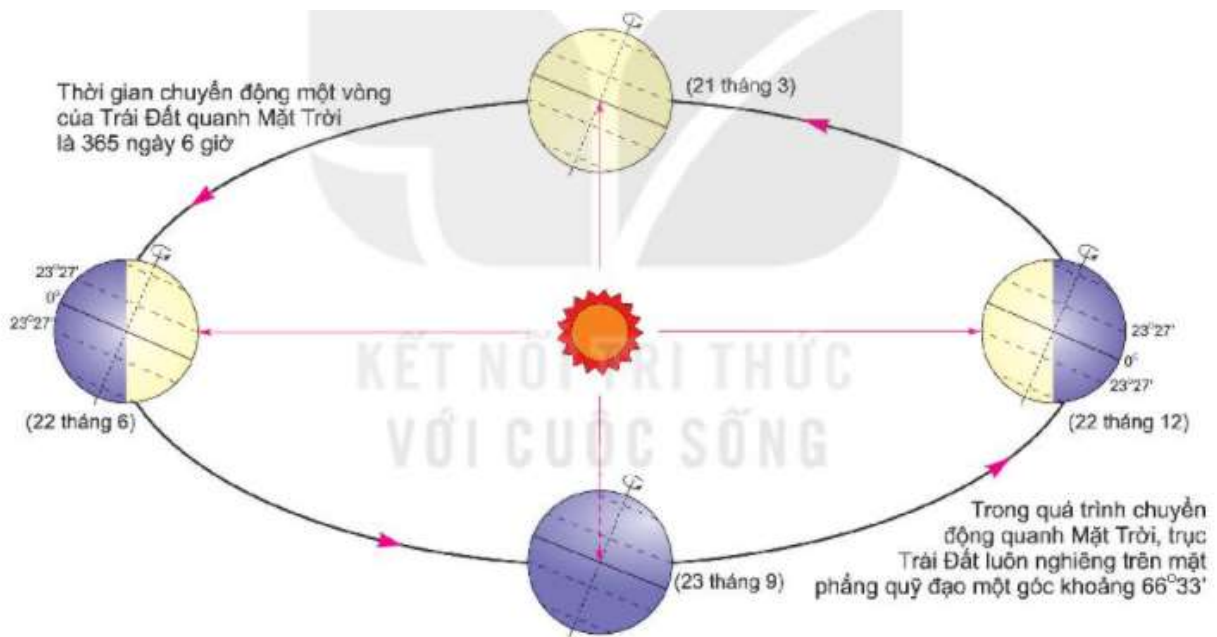

Bài 8: Chuyển động của Trái Đất quanh Mặt Trời và hệ quả

Trả lời câu hỏi giữa bài Địa 6 Bài 8 (Kết nối tri thức)

Câu hỏi 1 trang 122 Địa Lí lớp 6: Quan sát hình 1 em hãy mô tả chuyển động của Trái Đất quanh Mặt Trời, theo gợi ý:

- Hình dạng quỹ đạo chuyển động.
- Hướng chuyển động.
- Thời gian chuyển động hết một vòng.
- Góc nghiêng và hướng của trục trong quá trình chuyển động.

Hình 1. Trái Đất chuyển động quanh Mặt Trời

Lời giải:

- Quỹ đạo chuyển động có hình elíp gần tròn.
- Hướng chuyển động: Trái Đất chuyển động quanh Mặt Trời theo hướng từ Tây sang Đông.
- Thời gian chuyển động hết một vòng: 365 ngày 6 giờ.

- Góc nghiêng và hướng của trục trong quá trình chuyển động: Trong quá trình chuyển động quanh Mặt Trời, trục Trái Đất luôn giữ được hướng nghiêng trên mặt phẳng quỹ đạo một góc khoảng $66^{\circ}33'$.

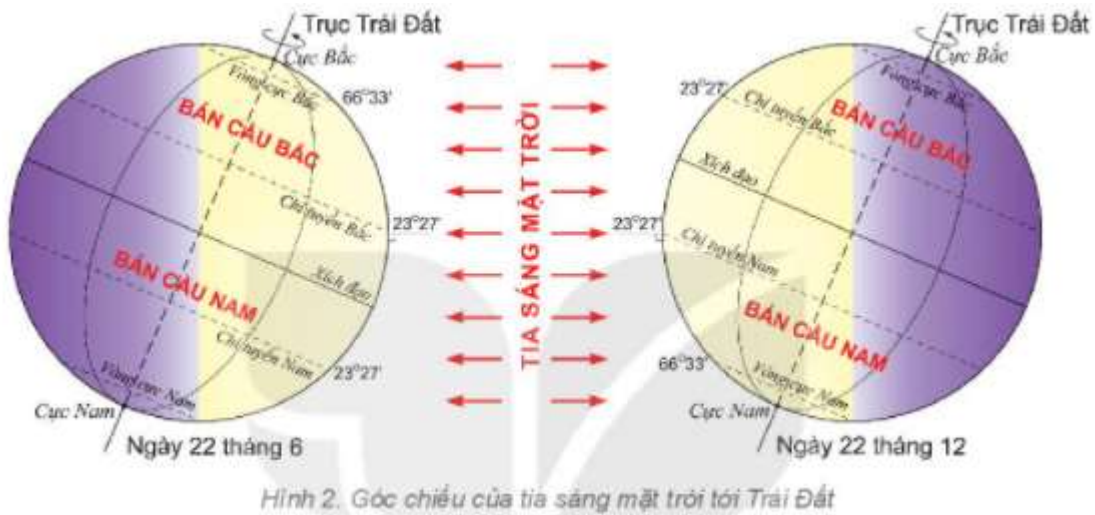
Câu hỏi 2 trang 123 Địa Lí lớp 6: Hệ quả chuyển động của Trái Đất quanh Mặt Trời

1. Dựa vào hình 1, 2 và thông tin trong mục 2 cho biết:

- Vào ngày 22 tháng 6, nửa cầu Bắc là mùa gì, nửa cầu Nam là mùa gì. Tại sao?
- Vào ngày 22 tháng 12 nửa cầu Bắc là mùa gì, nửa cầu Nam là mùa gì. Tại sao?

2. Dựa vào hình 2, nêu sự khác nhau về thời gian diễn ra mùa của hai nửa cầu.

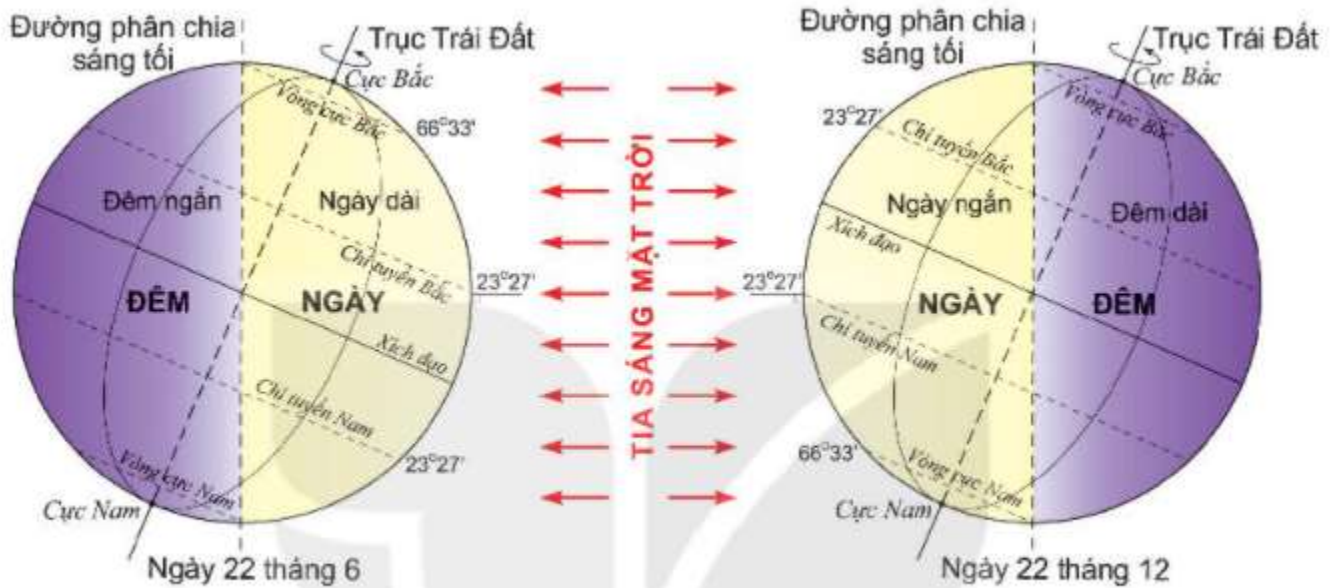
Dựa vào hình 3, nêu sự khác nhau về hiện tượng mùa theo vĩ độ.

3. Dựa vào hình 4, hãy hoàn thành bảng vào vở theo mẫu sau:

HIỆN TƯỢNG NGÀY - ĐÊM DÀI NGẮN THEO MÙA

Thời gian	Ngày 22 tháng 6		Ngày 22 tháng 12	
	Mùa	So sánh thời gian ngày - đêm	Mùa	So sánh thời gian ngày - đêm
Nửa cầu Bắc				
Nửa cầu Nam				

Hình 4. Độ dài ban ngày và ban đêm trên Trái Đất

Lời giải:

1. Mùa trên thế giới

- Vào ngày 22 tháng 6, nửa cầu Bắc là mùa nóng, nửa cầu Nam là mùa lạnh. Vì lúc đó nửa cầu Bắc ngả về phía Mặt Trời, có góc nhập xạ lớn nhận được nhiều ánh sáng và nhiệt, còn nửa cầu Nam không ngả về phía Mặt Trời nên có góc nhập xạ nhỏ, nhận được ít ánh sáng và nhiệt.

- Vào ngày 22 tháng 12 nửa cầu Bắc là mùa lạnh, nửa cầu Nam là mùa nóng. Vì lúc đó nửa cầu Nam ngả về phía Mặt Trời có góc nhập xạ lớn, nhận được nhiều ánh sáng và nhiệt, còn nửa cầu Bắc không ngả về phía Mặt Trời nên có góc nhập xạ nhỏ, nhận được ít ánh sáng và nhiệt.

2. Sự khác nhau về thời gian mùa của hai nửa cầu và theo vĩ độ

- Sự khác nhau về thời gian mùa của hai nửa cầu: Khi chuyển động trên quỹ đạo trục Trái Đất bao giờ cũng có độ nghiêng không đổi nên lúc nửa cầu bắc, lúc nửa cầu nam ngả về phía Mặt Trời sinh ra các mùa:

+ Nửa cầu hướng về phía Mặt Trời nhận được nhiều ánh sáng là mùa nóng.

+ Nửa cầu chéch xa Mặt Trời nhận được ít ánh sáng là mùa lạnh.

+ Các mùa đối lập nhau ở hai nửa cầu trong một năm.

- Sự khác nhau về hiện tượng mùa theo vĩ độ.

- + Ở đới nóng (vùng vĩ độ thấp): nóng quanh năm.
- + Ở đới ôn hòa (vùng vĩ độ trung bình): Một năm có 4 mùa (Xuân, Hạ, Thu, Đông).
- + Ở đới lạnh (vùng vĩ độ cao): lạnh quanh năm.

3.

HIỆN TƯỢNG NGÀY - ĐÊM DÀI NGẮN THEO MÙA

Thời gian Địa điểm	Ngày 22 tháng 6		Ngày 22 tháng 12	
	Mùa	So sánh thời gian ngày - đêm	Mùa	So sánh thời gian ngày - đêm
Nửa cầu Bắc	Nóng	Ngày dài, đêm ngắn	Lạnh	Ngày ngắn, đêm dài
Nửa cầu Nam	Lạnh	Ngày ngắn, đêm dài	Nóng	Ngày dài, đêm ngắn

Giải luyện tập & vận dụng Bài 8 Địa lí 6 (Kết nối tri thức)

Luyện tập và Vận dụng 1 trang 124 Địa Lí lớp 6: Hãy trình bày hiện tượng ngày, đêm dài ngắn theo mùa trên Trái Đất.

Lời giải:

Hiện tượng ngày - đêm dài ngắn theo mùa trên Trái Đất:

- Trong khi quay quanh Mặt Trời, Trái Đất có lúc chúc nửa cầu bắc, có lúc ngả nửa cầu Nam về phía mặt trời:

+ Vào ngày hạ chí (22-6): nửa cầu Bắc chúc về phía Mặt Trời nên nhận được nhiều ánh sáng và nhiệt, còn nửa cầu Nam ngược lại.

+ Vào ngày đông chí (22-12): nửa cầu Nam chúc về phía Mặt Trời nên nhận được nhiều ánh sáng và nhiệt, còn nửa cầu Bắc ngược lại.

- Do đường phân chia sáng tối không trùng với trục Trái Đất nên các địa điểm ở nửa cầu Bắc và nửa cầu Nam có hiện tượng ngày đêm dài ngắn khác nhau theo vĩ độ.

- Hiện tượng ngày đêm dài ngắn ở những địa điểm có vĩ độ khác nhau, càng xa Xích đạo về phía 2 cực càng biểu hiện rõ.

- Trong hai ngày xuân phân (21-3) và thu phân (23-9), lúc 12 giờ trưa, ánh sáng Mặt Trời chiếu thẳng góc vào mặt đất ở Xích đạo. Hai nửa cầu được chiếu sáng như nhau.

Luyện tập và Vận dụng 2 trang 124 Địa Lí lớp 6: Nghỉ hè năm nay, bố cho An đi du lịch ở Ô-xtrây-li-a. An không hiểu tại sao bố lại dặn chuẩn bị nhiều đồ ấm để làm gì. Em hãy giải thích cho An.

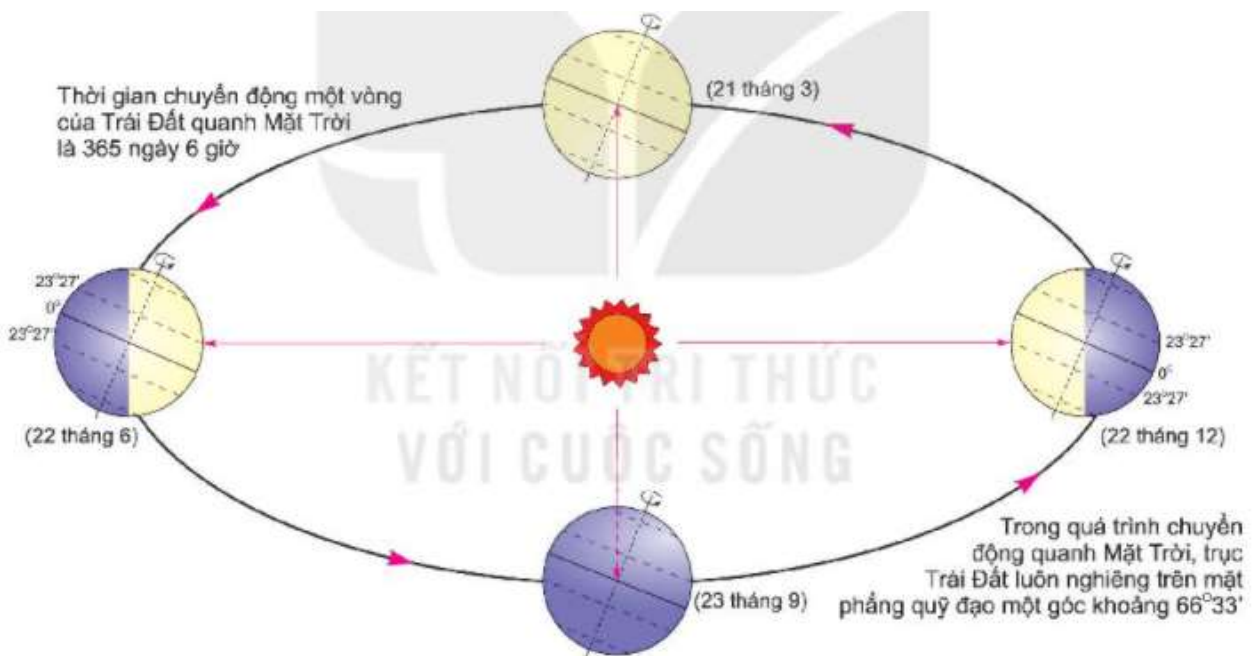
Lời giải:

Theo vĩ độ, Ô-xtrây-li-a có tọa độ (27°N ; 133°Đ), nằm ở bán cầu Nam. Khi Việt Nam là mùa hè nghĩa là nửa cầu Bắc nhận được nhiều nhiệt và ánh sáng thì ở nửa cầu Nam không ngả về phía Mặt Trời nên nhận được ít ánh sáng và nhiệt. Ô-xtrây-li-a nằm ở nửa cầu Nam, vì vậy thời gian này Ô-xtrây-li-a đang là mùa lạnh.

Lý thuyết Địa lí lớp 6 Bài 8 (Kết nối tri thức)

1. Chuyển động của Trái Đất quanh Mặt Trời

- *Quỹ đạo chuyển động:* Hình elip gần tròn.
- *Hướng chuyển động:* Từ tây sang đông (ngược chiều kim đồng hồ).
- *Thời gian Trái Đất quay quanh Mặt Trời hết 1 vòng:* 365 ngày 6 giờ (1 năm).
- *Góc nghiêng của trục Trái Đất* khi tự quay quanh trục và quay quanh Mặt Trời: không đổi, nghiêng so với mặt phẳng quỹ đạo một góc $66^{\circ}33'$.

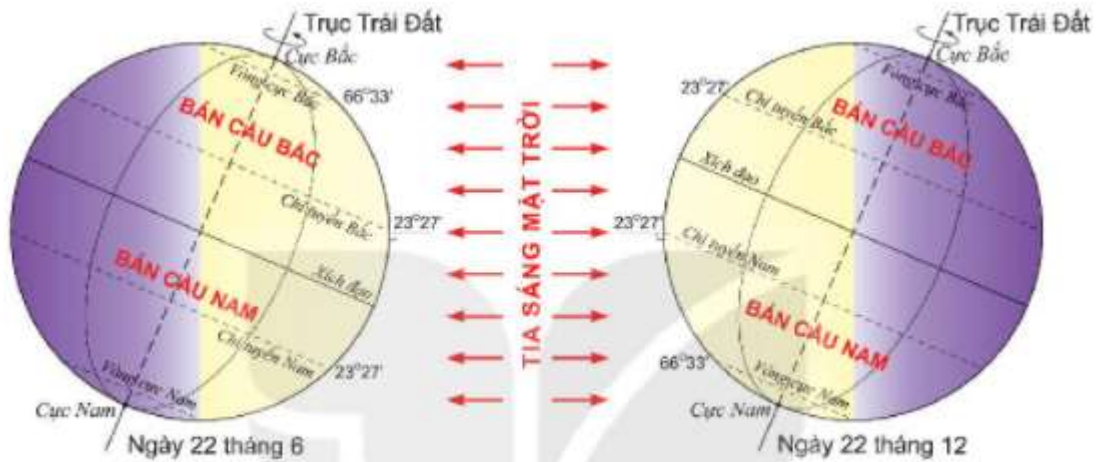

Hình 1. Trái Đất chuyển động quanh Mặt Trời

2. Hệ quả chuyển động của Trái Đất quanh Mặt Trời

a) Mùa trên Trái Đất

- Trong quá trình chuyển động Mặt Trời, nửa cầu Bắc và nửa cầu Nam luôn phiên chúc và ngả về phía Mặt Trời sinh ra các mùa.
- Sự phân bố ánh sáng, lượng nhiệt và các mùa ở 2 nửa cầu trái ngược nhau.

Hình 2. Góc chiếu của tia sáng mặt trời tới Trái Đất

- Người ta chia 1 năm ra 4 mùa: Xuân, Hạ, Thu, Đông.
- Các mùa tính theo dương lịch và âm - dương lịch có khác nhau về thời gian bắt đầu và kết thúc.

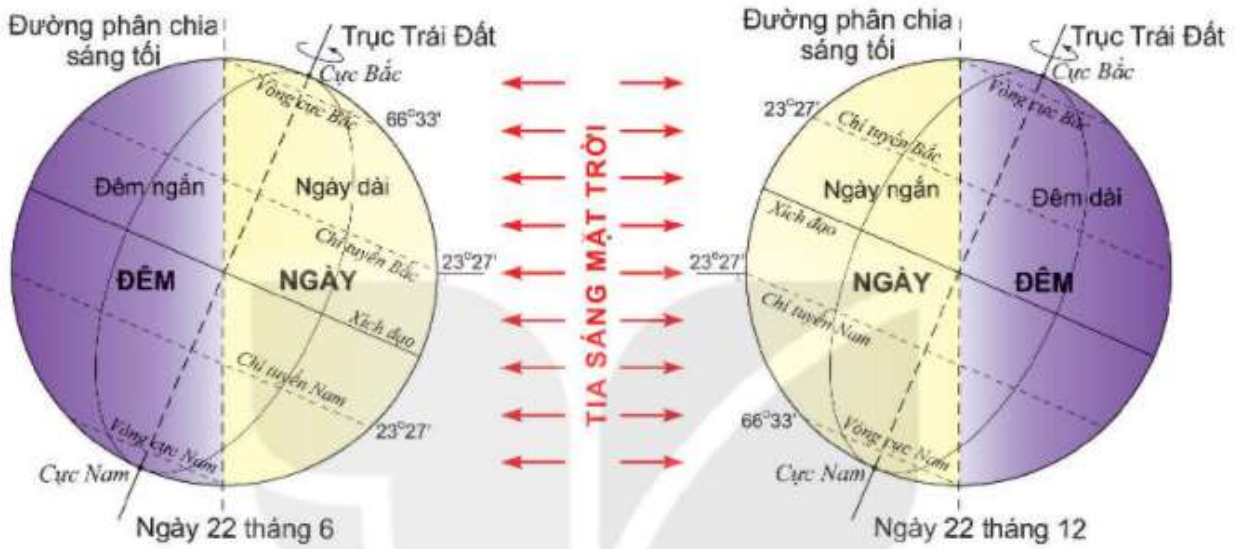

Hình 3. Sự khác biệt về mùa theo vĩ độ

b) Hiện tượng ngày - đêm dài ngắn theo mùa

- Trong khi chuyển động quanh Mặt Trời, Trái Đất có lúc ngả nửa cầu Bắc, có lúc nửa cầu Nam ngả về phía Mặt Trời.

- Do đường phân chia sáng tối không trùng với trục Trái Đất nên các địa điểm ở nửa cầu Bắc, nửa cầu Nam có hiện tượng ngày, đêm dài ngắn khác nhau theo vĩ độ (càng về hai cực càng biểu hiện rõ).

Hình 4. Độ dài ban ngày và ban đêm trên Trái Đất